

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 23-41 i 23-42
Sekret. redakcji 18-07 (czynny cały dzień). Telefon
między miast. 38-00 (czynny cały dzień).

Niedziela, dnia 28 grudnia 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135, PKO IKP Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Gospodarstwa Społdzielczego
Bydgoszcz, konto Nr 8088.

Nr 352

Pod znakiem orędzi i katastrof żywiołowych Święta na szerokim świecie Przemówienie Prezydenta Bieruta do narodu polskiego

W czasie świąt Bożego Narodzenia Ojciec św. i kierownicy państw wygłosili orędzia do narodów, w których dali wyraz nadziejom na stabilizację stosunków politycznych i utrwalenie pokoju w świecie. Przemówienie do narodu polskiego wygłosił w wieczór wigilijny prezydent Bierut.

Wyraził on przekonanie, że idea powszechnego i trwałego pokoju zwycięży, gdyż pokój pragną wszyscy ludzie dobrej woli, a tych jest większość na świecie. Pragnie go też naród polski, który mimo bolesnych ran zadanych przez wojnę, zdobył się w ciągu ostatnich trzech lat na heroiczny wysiłek zagospodarowania Ziemi Odzyskanych i dźwignięcia kraju ze zgliszcz i ruin, dążąc jednocześnie konsekwentnie do uniezależnienia się od kapitałów obcych. Prezydent podkreślił szczególnie wysiłek górnik polskiego i pracowników licznych gałęzi przemysłu, którzy wykonali plan produkcji przed wyznaczonym terminem.

W Anglii orędzie do narodów wspólnoty brytyjskiej wygłosił król Jerzy VI, nazywając Imperium wielką brytyjską rodziną, związaną najserdeczniejszymi uczuciami braterstwa. Mówił się — mówił król — aby na świecie zapanał prawdziwy pokój i by wszelki lęk i obawa ustąpiły miejsca szczeroci i wzajemnemu zaufaniu.

W obydwu dniach świąt świątynie brytyjskie przepełnione były wierzącymi. Większość społeczeństwa

obchodziła święta — zgodnie z tradycją — w kole rodzinnym.

W Związku Radzieckim, gdzie święta Bożego Narodzenia przypadają na dzień 6 stycznia, ostatnie

dwie dni świąt były zwykłymi dniami pracy. W pierwszy dzień panowała w Moskwie piękna pogoda przy 17 stopniach mrozu.

Prezydent Truman w orędziu swoim dał wyraz współczuciu, jakie odczuwa naród amerykański dla wszystkich głodnych i potrzebujących pomocy narodów świata.

Święta Bożego Narodzenia minęły nietylko pod znakiem orędzi

kierowników naw państwowych, ale i złej pogody, katastrof żywiołowych i rozruchów. Silne zamieci śnieżne, które następnie przeszły w ulewne deszcze spowodowały przerwę komunikacji lotniczej prawie w całej zachodniej i środkowej Europie. Na Filipinach szalał tajfun, który przerwał komunikację z Manilą, oraz spowodował zatopienie 2 statków: norweskiego i duńskiego. Na Morzu Północnym jeden ze statków norweskich z ładunkiem drzewa wpadł na minę. Z całej załogi uratował się tylko 1 marynarz, 24 poszło na dno wraz ze statkiem. Na południowym Atlantyku wichura rzuca dotąd statkiem amerykańskim typu „Liberty”. Na Cyprze daremnie oczekuje się statku z 850 nielegalnymi imigrantami żydowskimi, skierowanymi tam już kilka dni temu z Palestyny.

Ostatni zgrzyt Starego Roku

Zerwanie londyńskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki odbiło się przykrym echem w całym świecie. Nie mniej jednak ludzkość nie straciła nadziei na zawarcie porozumienia, będącego gwarancją trwałego pokoju, wierząc, że różnice zdań są tylko chwilowe i że ministrowie spotkają się w Nowym Roku w bardziej sprzyjającej atmosferze. Na zdjęciu — stół obrad ostatniej konferencji w Londynie.

Tak upłynęły święta w zapalnych punktach świata

Aresztowania w Grecji

W Grecji powstańcy w liczbie 2.000 ludzi przeprowadzili atak na miasto Konica, niedaleko granicy albańskiej. Ponadto donoszą o wzmożonej akcji powstańców niedaleko Agrinion w południowo-zachodniej części kraju. W związku z proklamacją utworzenia przez powstańców tymczasowego demokratycznego rządu greckiego, władze rządowe aresztowały w Atenach w ciągu świąt kilkuset ludzi podejrzanych o przekonania lewicowe.

Starcia w Palestynie

LONDYN (obsł. wł.) W Palestynie święta minęły pod znakiem nowych zająć, zwłaszcza w Jeruzolimie i Haifie, gdzie zginęło razem 9 osób: 4 Żydów, 3 Arabów i 2 żołnierzy brytyjskich. Ogólna liczba ofiar ma być jednak znacznie większa, z uwagi na rozruchy na prowincji, gdzie jest dużo rannych.

Walki w Mukdenie

W południowej Mandżurii toczyły się zacięte walki na skutek nowej ofensywy wojsk komunistycznych, które opanowały ważny punkt strategiczny w odległości 170 km od Mukdena, zamykając żelaznym pierścieniem poważną grupę wojsk rządowych. Ponadto wojska komunistyczne przeszły do ofensywy w środkowych Chinach.

Amerykanie znali tajne szyfry? japońskie

TOKIO (obsł. wł.) B. japoński min. wojny Tojo, odpowiadając obecnie przed Najwyższym Trybunałem w Tokio, twierdził, że atak na Pearl Harbour nie był dla Stanów Zjed. niespodzianką, gdyż Amerykanie znali wszystkie tajne szyfry japońskie.

Parlament francuski uchwalił kredyty

PARYŻ (obsł. wł.) Francuskie Zgromadzenie Narodowe zakończyło obrady nad sprawami finansowymi, uchwalając przewidziane kredyty na rok 1948. W czasie dyskusji deputowany komunistyczny Duclos oskarżył rząd o prowadzenie polityki, wiążącej Francję z imperialistycznym kapitałem amerykańskim.

Z kolei Zgromadzenie odrzuciło wniosek komunistyczny, domagający się odrzucenia wszystkich poprawek rządowych.

Stolice europejskie rywalizują

Gdzie będzie sesja ONZ?

(p) GENEWA (PAP). W początkach stycznia 1948 przybędzie do Genewy gen. sekretarz ONZ Trygve Lie celem przestudiowania możliwości zorganizowania w tym mieście przyszłorocznej sesji generalnego zgromadzenia ONZ.

Obok Genewy na zaszczyt goszczenia przedstawicieli Narodów Zjednoczonych kandydują Paryż, Bruksela, Haga i Praga. Ostateczna decyzja w sprawie wyboru siedziby następnej sesji ONZ zapadnie na wiosnę 1948 roku.

Amerykańskie mięso nie dla EUROPY

LONDYN (obsł. wł.) Z Waszyngtonu donoszą, że z przeznaczonych na eksport 6.000 ton mięsa amerykańskiego, kraje europejskie nie otrzymają ani jednej tony. Eksport skierowany zostanie do krajów i dominionów brytyjskiej wspólnoty narodów, republik Ameryki Łacińskiej oraz na Filipiny.

Umysłowo chory zakłócił na śmierć nożycami dyplomatę!

SZTOKHOLM (obsł. wł.) W gmachu poselstwa włoskiego w Sztokholmie zamordowany został ustępujący poseł włoski Ricci, który ostatnio mianowany został ambasadorem włoskim w Chile. Morderstwa dokonał pewien umysłowo chory Włoch, który zakłócił posła nożycami, w chwili kiedy spożywał on obiad.

Sprzedż domów we Wrocławiu Za 125 tysięcy można nabyć ładną willę

WROCLAW (PAP). W ramach akcji uwłaszczeniowej nieruchomości miejskich, zespoły Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjno-Szacunkowej do konały we Wrocławiu pierwszych szacunków budynków.

W pierwszym etapie prac ustalono cenę 133 obiektów na Karłowicach — reprezentacyjnej dzielnicy mieszkalnej miasta. Cena tych obiektów wilkowych, położonych w drugiej strefie ekonomicznej Wrocławia, ustalono została od 2 i pół miliona złotych wzwyż, zależnie od wielkości, rodzaju i stopnia zniszczenia willi. Ponieważ świąt pracy posiada w akcji uwłasz-

zeniowej specjalnie 95 procentowe ulgi, pracujący wrocławianie nabydą willę w reprezentacyjnej dzielnicy, za sumę od 125 tys. zł wzwyż. Pięć letni system ratalny spłat umożliwi pracującym nabycie domów, przy czym miesięczna rata nie przekroczy 15 proc. pborów robotnika czy pracownika umysłowego.

Ponadto w ramach akcji uwłaszczeniowej zespoły Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjno-Szacunkowej do konały już również pierwszych oszacowań domów w Kłodzku, Świdnicy, Kamiennej Górze, Złotorii, Środzie Śląskiej, Dzierżoniowie i Zaganiu.

Wczasy młodzieży wiejskiej

WARSZAWA (PAP). Wczasy dla młodzieży wiejskiej, organizowane przez ZMW „Wici” rozpoczęły się już w połowie grudnia r. b. Dalsze turnusy potrwają do końca stycznia roku przyszłego.

Młodzież województwa warszawskiego wypoczywa i dokształca się na tzw. „wczasokursach” Wiciowych

w Janowie, gdzie przebywają razem „Wicjarze” i ZWM-owcy.

Akcję zimową rozpoczęła również młodzież Wiciowa z okolicy Wałbrzycha w uzdrowisku Solice-Zdrój. Wicjarze woj. pomorskiego odpoczywają i szkolą się w pracy organizacyjnej w Niewieścinie w zespole 50 aktywistów Wiciowych.

Powstanie Wielkopolskie

Z żadnej daty Wielkopolskie nie są tak dumne, jak z 27 grudnia 1918 r. Bo też Powstanie Wielkopolskie, pierwsze w dziejach niepodległej Polski powstanie z wycięskiem, to natchniona karta historii tej przastarej ziemi piastowskiej, kolebki państwa polskiego.

Powstanie Wielkopolskie wybuchło spontanicznie. Był to wspaniały zryw ludu polskiego, najszybszy jego warstw wiejskich i wiejskich, całego społeczeństwa bez względu na stan i pochodzenie. Był to przeogromny poryw tysięcy, dziesiątek tysięcy patriotów, zniecierpliwionych powolnością wymiaru sprawiedliwości dziełowej, niezadowolonych ze swoich wierzających leno w dyplomację przywódców politycznych, którzy — zgodnie z instrukcjami z Paryża — radzili czekać decyzji konferencji pokojowej.

Lud wielkopolski postawił jednak na swoim. Czynem orenym dowódf swego bezgranicznego patriotyzmu, swego wielkiego oddania sprawie narodowej, swego związania bez reszty z innymi już przed tym wyzwolonymi dzielnicami Polski.

Powstanie wielkopolskie z bronią w ręku dał w ostatnich dniach grudniowych twardą odpowiedź wszystkim germanizatorom. Przekreślił niecne dzieło Fryderyka Wielkiego i Bismarcka, zniósł cały potworny system hakaty, zemścił się i za prawo kagańcowe, i za wywłaszczanie, i za Wrześnię, i za Drzymałę. Sam wymierzył sobie sprawiedliwość, nie czekając kunktorckich decyzji wersalskich w rodzaju „wolnego” miasta Gdańska i plebiscytów śląsko-mazurskich.

Wielkopolska zdała egzamin ze swojej polskości i ze swego patriotyzmu chlubnie, ponad wszelki podziw. Zdała go nie tylko w dniach powstania. Zdała go i przedtem. Żyła narodowe wbrew zakazom i mimo szklan pruskich rozwijała się bujnie i promieniowała nawet na inne ziemie, zwłaszcza na Pomorze i Górny Śląsk. Polski robotnik i rolnik popierał tylko polskiego kupca i polskiego rzemieślnika. Lud polski odizolował się całkowicie od otaczającego go świata niemieckiego. Akcji kolonizacyjnej hakaty przeciwstawiono hasło: „Ziemia polska jest święta i nie wolno jej się wyzybać za żadne skarby świata”. Sprzedawcyk piętnowany był z największą surowością. Bojkotowano go, pogardzano nim i wykreślano za życia z listy żyjących. W najgorszych czasach prześladowań pruskich ostoją życia narodowego był Kościół Katolicki, byt patriotyczne duchowieństwo polskie. Ambona stała się wtedy trybuną narodową. Ze słów i zakłęk płynących z kazałnic czerpalimy wiarę w zmartwychwstanie Polski. Zasług duchowieństwa polskiego w czasie niegłowi są przeogromne.

Powstańcy wielkopolscy zmuszeni byli zatrzymać się w 1918—19 r. na linii, która nie odpowiadała naszym granicom etnograficznym. Poza granicami pozostało jeszcze wiele synów i córek polskich. Dopiero druga wojna światowa zaprowadziła nas tam, dokąd nie zdołaliśmy dotrzeć — na skutek narzucenia mu zawieszenia broni — powstanie wielkopolskie, to jest nad Odrę i Nysę.

Bez Powstania Wielkopolskiego nie byłoby dziś linii Odra—Nysy. Obchodząc 29-tą rocznicę wybuchu tego powstania, o tym przede wszystkim winniśmy pamiętać.

Powstanie Wielkopolskie to czyn, który w dziejach odwiecznych walk z niemieczną zajmuje jedno z pierwszych miejsc.

